Sygn. akt III C 1562/20

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2021 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, III Wydział Cywilny, w składzie następującym:

Przewodniczący:	Asesor sądowy Alicja Przybylska
Protokolant:	Sekretarz sądowy Wioleta Fortuna

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2021 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa ***DeltaWise OÜ z siedzibą w T.***

przeciwko ***D. L.***

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda DeltaWise OÜ z siedzibą w T. na rzecz pozwanego D. L. kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III C 1562/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 września 2017 roku DeltaWiseOÜ z siedzibą w T. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego D. L. kwoty 704,43 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 637,00 zł od dnia 21 września 2017 roku do dnia zapłaty oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 67,43 zł od dnia 21 września 2017 roku do dnia zapłaty. Wniosła także o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości.

W uzasadnieniu żądania pozwu wskazała, że w dniu 17 listopada 2016 roku D. L. zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. ramową umowę pożyczki nr (...) oraz umowę pożyczki nr (...) na podstawie których zobowiązał się do zwrotu kwoty 500,00 złotych wraz z prowizją w wysokości 137,00 złotych, w terminie do dnia 17 grudnia 2016 roku. Legitymację do wytoczenia powództwa powódka wywodzi z zawartej z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. umowy cesji nr (...). Na kwotę dochodzonego roszczenia składają się: 500,00 złotych – tytułem kwoty niezwróconego kapitału, 137,00 złotych – tytułem prowizji za udzielenie pożyczki oraz 67,43 złotych – tytułem skapitalizowanych odsetek.

W dniu 5 października 2017 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z treścią żądania pozwu (ówczesna sygn. akt I Nc 8901/17).

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, którym zaskarżył nakaz zapłaty w całości oraz wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, że nie był stroną umowy pożyczki. Jest osobą niepełnosprawną, leczącą się na depresję. Pozwany

złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na Policję. Adres, na który wzięta została pożyczka jest mu nieznany. Następnie podniósł, że nieznana osoba wykorzystała jego dowód osobisty i jego dane osobowe, wskazał na toczące się postępowanie karne.

W piśmie procesowym z dnia 25 stycznia 2021 roku pełnomocnik powódki wskazał, odnosząc się do twierdzeń pozwanego dotyczących jego stanu zdrowia, że D. L. nie jest osobą ubezwłasnowolnioną. Sam fakt posiadania orzeczenia o niepełnosprawności nie przesądza o tym, że nie jest w stanie świadomie i swobodnie podejmować decyzji i wyrażać woli. Ponadto trudno przyjąć, że choroba miała taki charakter czy nasilenie, by skutkowało to zniesieniem dyspozycji poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych. Zdaniem powoda przyjąć trzeba, iż pozwany mógł zdawać sobie sprawę z celu zaciągnięcia kredytu i był świadomy obowiązku jego spłaty. Dalej wskazał, że stan psychiczny dłużnika niebędący jednostką chorobową, o jakiej stanowi art. 82 k.c., nigdy nie zwalnia dłużnika ze zobowiązania.

W piśmie procesowym z dnia 2 marca 2021 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że pozwany nie zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. umowy pożyczki, która została zaciągnięta przez nieznaną mu osobę z wykorzystaniem jego danych osobowych znajdujących się w utraconym dowodzie osobistym. Tym samym nie doszło do zawarcia umowy między pozwanym, a cedentem. Wprowadzony numer PESEL należał do pozwanego, jednak pod wprowadzonym adresem miejsca zamieszkania pozwany nigdy nie mieszkał. Brak podpisu pozwanego pod żadnym z dokumentów. Także rachunek bankowy na który dokonano przelewu nie należy do pozwanego. Fakt popełnienia przestępstwa został zgłoszony organom ścigania.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Sporządzono wydruk zatytułowany „Redagowanie profilu klienta | (...)", w którym wskazano, że pożyczkodawcą jest 1 (...) Sp. z o.o., zaś w tabelach zamieszczono m.in. następujące informacje: PESEL: (...), imię/imiona i nazwisko: D. L., Bank: (...) Bank SA, Dane klienta banku: L. D. ul. (...) 70?252 S., nr i seria dowodu osobistego (...), Miejscowość: S., Ulica (zameldowania): B. K., Nr domu/mieszkania (zameldowania): 19/21, Nazwa zakładu pracy: R. Firma Usługowa (...), miesięczny dochód netto (PLN) – (...), forma zatrudnienia – umowa o pracę/czas nieokreślony, miesięczne zobowiązania finansowe – 0-500 zł, cel pożyczki – remont.

W dniu 17 listopada 2016 roku dokonano przelewu kwoty 0,01 złotych na rachunek o numerze (...) z rachunku numer (...) prowadzony przez G. Bank tytułem potwierdzenia rejestracji i akceptacji warunków umowy nr (...).

<u>Dowód</u> :

- wydruk „Redagowanie profilu klienta| (...), k. 18;

- potwierdzenie transakcji, k. 19.

Sporządzono wydruk zatytułowany „Ramowa umowa pożyczki kod umowy: (...) zawarta w dniu 2016 – 11 – 17 12:52:47 pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. (...), dla której usługi pośrednictwa świadczy (...) Sp. z o.o. (...) a D. L., nr dowodu osobistego (...), nr telefonu + (...), adres poczty elektronicznej (...), adres do korespondencji B. K., (...)-252, nr PESEL (...) (...).

Przedmiotem umowy było określenie zasad na jakich pożyczkodawca oraz pożyczkobiorca zawierać będą umowy pożyczki. W § 2 ust. 2 wskazano, że pożyczkę uważa się za udzieloną w momencie zaksięgowania przelewu na wskazanym Indywidualnym Koncie Bankowym Pożyczkobiorcy lub na rachunkach wskazanych prze Pożyczkobiorcę – podmiotów uprawnionych względem Pożyczkobiorcy (Pożyczka refinansująca). Zgodnie z § 6 umowy przed złożeniem wniosku o udzieleni pożyczki klient zobowiązany jest dokonać rejestracji na S. Internetowej P.. Rejestracja następuje poprzez prawidłowe wypełnienie formularza internetowego, znajdującego się na stronie internetowej pośrednika z użyciem polskich znaków. Klient zobowiązany jest potwierdzić stosownym oświadczenie, że zapoznał się z ramową umową pożyczki oraz z regulaminem, zamieszczonymi na stronie internetowej pośrednika. Na podstawie § 8

wniosek o udzielenie pożyczki zarejestrowany pożyczkobiorca może złożyć wyłącznie za pośrednictwem Formularza internetowego.

Sporządzono wydruk zatytułowany „Umowa pożyczki Nr (...) zawarta pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. (...), dla której usługi pośrednictwa świadczy M. Pożyczka Sp z o.o. (...) a D. L., nr PESEL: (...), dowodu osobistego (...) (...).

W tabeli „Postanowienia ogólne i koszty związane z udzieleniem pożyczki" wskazano: kwota pożyczki udzielonej pożyczkobiorcy – 500,00 zł, numer rachunku na który została przelana kwota pożyczki – (...), kwota do spłaty przez pożyczkobiorcę na konto bankowe pożyczkodawcy – 500,00 zł, data spłaty – 2016 – 12 – 17, prowizja za udzieloną pożyczkę – 0,00 zł, (...) P. w dniu zawarcia umowy – 2,46%, pożyczka udzielona na okres 30.

Sporządzono wydruk „Regulamin (...) w serwisie (...)

Sporządzono wydruk „Tabela opłat i prowizji (...) Sp. z o.o.

Dowód :

- wydruk ramowej umowy pożyczki, k. 22 – 23;

- wydruk umowy pożyczki nr (...), k. 24;

- regulamin, k. 25;

- tabela opłat, 26.

W dniu 17 listopada 2016 roku dokonano przelewu kwoty 500,00 złotych z rachunku o numerze (...) na rachunek o numerze (...) prowadzony przez G. Bank tytułem pożyczki z umowy nr (...).

W dniu 17 listopada 2016 roku na adres e-mail (...) wysłano pismo: Sz. P. D. L., W dniu dzisiejszym dokonano przelewu pożyczki w wysokości 500.00 zł. Data spłaty pożyczki 17-12-2016 (...) Dane do przelewu: Odbiorca SMARTpożyczka, Adres: ul. (...). S. W. 2B, (...)-(...) B., Kwota: 500,00 zł, tytuł przelewu: PESEL.

Dowód :

- potwierdzenie transakcji, k. 21,

- wydruk, k. 20.

Pismami z dnia 27 grudnia 2016 roku oraz z dnia 11 stycznia 2017 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. wezwała D. L. do zapłaty kwot, odpowiednio, 639,44 zł i 643,11 zł tytułem pożyczki numer (...) z dnia 17 listopada 2016 roku – w terminie 7 dni od daty wysłania pisma. Pisma zostały nadane w dniach 28 grudnia 2016 roku i 12 stycznia 2017 roku.

Dowód :

- wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniami nadania przesyłek, k. 27-30.

W dniu 26 stycznia 2017 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. zawarła z DeltaWiseOÜ z siedzibą w T. umowę cesji wierzytelności Nr 1P/ (...).

W § 1 cedent oświadczył, że według stanu na dzień zawarcia umowy, przysługują mu bezsporne i wymagalne wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w Załączniku Nr 1 do niniejszej umowy, sporządzonym według stanu na dzień 26 stycznia 2017 roku. Cedent oświadczył, że sprzedaje wierzytelności wymienione w załączniku nr 1 do umowy, za cenę i na warunkach określonych w umowie.

W § 2 umowy cedent oświadczył, że sprzedaje wierzytelności cesjonariuszowi, a cesjonariusz nabywa je za wskazaną cenę.

W dokumencie zatytułowanym „Dostarczane Wierzytelności wyszczególnione w Załączniku 1 Nr 1P/ (...)" wskazano numer (...), (...), 17 listopada 2016 roku, 500,00, 137,00 zł, 9,77 złotych, 646,77 złotych.

Dowód :

- umowa cesji wierzytelności z dnia 26 stycznia 2017 roku, Nr 1P/ (...), k. 11-13;

- dokument „Dostarczane Wierzytelności wyszczególnione w Załączniku 1 Nr 1P/ (...)", k. 14.

W dniu 20 marca 2017 roku, za pośrednictwem poczty elektronicznej: (...) wysłano zawiadomienie adresowane do D. L., że na podstawie umowy cesji wierzytelności 1P/ (...) z dnia 26 stycznia 2017 roku, wierzytelność wobec (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B., wynikająca z umowy pożyczki nr (...) z dnia 17 listopada 2016 roku wraz ze wszelkimi prawami z nią związanymi została przelana na rzecz DeltaWiseOÜ z siedzibą w T..

Pismem z dnia 21 marca 2017 roku DeltaWiseOÜ z siedzibą w T. zawiadomiła D. L., na adres: S., ul. (...) o cesji wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki nr (...) z dnia 17 listopada 2016 roku i wezwała go do zapłaty kwoty 660,21 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi do kwoty 637,00 złotych od dnia 21 marca 2017 roku, w terminie 7 dni.

Dowód :

- wiadomość elektroniczna z dnia 20 marca 2017 roku, k. 15;

- zawiadomienie o cesji wierzytelności wraz z wezwaniem do zapłaty z dnia 21 marca 2017 roku, k. 16.

W dniu 19 grudnia 2016 roku D. L. zgłosił w Urzędzie Miasta S. fakt utraty dowodu osobistego o nr (...) i w tym samym dniu wydano mu zaświadczenie o utracie dowodu osobistego.

W dniu 20 grudnia 2016 roku D. L. złożył do Urzędu Miasta S. wniosek o wydanie dowodu osobistego, wskazując że powodem ubiegania się o wydanie dowodu jest jego utrata.

Dowód :

- dokumenty, akta prokuratorskie, trzeci i czwarty tom.

W dniu 1 lipca 2019 roku D. L. złożył zawiadomienie o przestępstwie posłużenia się jego danymi i zaciągnięciu dwóch pożyczek gotówkowych na łączną kwotę 4.879,61 złotych.

D. L. wskazał, że w marcu na jego adres zamieszkania przyszło pismo zawiadamiające o wszczęciu egzekucji komorniczej za rzekomą niespłaconą pożyczkę w DeltaWiseOÜ z siedzibą w T., kwota wskazana do zapłaty łącznie z kosztami i odsetkami wynosiła 1.588,99 zł. W czerwcu zaś otrzymał pismo z firmy (...) informujące o zadłużeniu w wysokości 3.287,62 zł, łącznie z kosztami i odsetkami. D. L. wskazał, że nigdy nie brał pożyczek we wskazanych firmach, adres e-mail: (...) nie należy do niego i nigdy nie mieszkał przy ul. (...) w S.. Wskazał, że U. przysłało mu umowę, którą rzekomo podpisał i na dokumencie tym widnieje podpis, który nie został nakreślony przez niego. Wskazał, że miała miejsce sytuacja zagubienia prze niego dowodu osobistego, co mogło mieć miejsce w 2016 roku. Podniósł, że posiada rachunki bankowego w Banku (...) oraz S. C. Bank.

Do protokołu załączył kopię posiadanej przez siebie dokumentacji, w tym m.in. odpisu nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku I Wydział Cywilny w dniu 5 października 2017 roku, wydanego w sprawie z powództwa DeltaWise OU z siedzibą w T., w sprawie o sygn. akt I Nc 8901/17.

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2019 roku wszczęto dochodzenie w sprawie o doprowadzenie do niekorzystanego rozporządzenia mieniem poprzez zawarcie umów pożyczek gotówkowych przez nieznanego sprawcę, który posłużył się danymi D. L., tj. o czyn określony w art. 286 § 1 k.k.

W toku postępowania karnego, na podstawie opinii z grafologiczno – kryminalistycznej analizy podpisów z dnia 5 marca 2020 roku ustalono, że podpisy na umowie pożyczki z dnia 20 lutego 2017 roku i jej załącznikach nie należą do D. L.. W stopniu prawdopodobnym zostały naniesione przez inną osobę.

W opinii z dnia 14 grudnia 2020 roku z grafologiczno – kryminalistycznej analizy podpisów na dokumencie „umowa pożyczki", stwierdzono że parafy i podpisu (...) na kartach dowodowego dokumentu nakreśliła inna ustalona osoba, a nie D. L..

Dowód :

- potwierdzenie złożenia zawiadomienia, k. 72,

- zawiadomienie, k. 3-5 (akta prokuratora, tom pierwszy),

- postanowienie, k. 89 (akta prokuratora, tom pierwszy),

- opinia, k. 167-173 (akta prokuratora, tom pierwszy),

- opinia, k. 316-321 (akta prokuratora, tom pierwszy),

Postanowieniem Prokuratura Rejonowego S. – N. w S. z dnia 30 grudnia 2020 roku umorzono dochodzenie w sprawie doprowadzenia w okresie od dnia 16 listopada 2016 roku do dnia 17 listopada 2016 roku w nieustalonym miejscu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem firmę (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w kwocie 500,00 złotych poprzez posłużenie się danymi D. L. na podstawie których doszło do zawarcia ramowej umowy pożyczki nr (...) z dnia 17 listopada 2016 roku, czym wprowadzono w błąd pracownika spółki co do tożsamości osoby zawierającej umowę pożyczki oraz woli wywiązania się z zawartej umowy, czym spowodowano straty o łącznej wartości 500, 00 złotych, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. wobec niewykrycia sprawcy, tj. na podstawie art. 322 § 1 k.p.k.

Dowód :

- postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia 30 grudnia 2020 roku, (akta prokuratorskie, tom piąty).

U D. L. rozpoznano upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym. Wymaga wsparcia środowiskowego, cechuje go niepokój, dyskomfort i kryzys egystencjonalny. W dniu 19 stycznia 2015 roku wydane zostało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności D. L., którego zaliczono do stopnia niepełnosprawności – umiarkowanego, stwierdzając iż nie jest on zdolny do pracy. D. L. ma także dysleksję mowy, ma problemy z pisaniem i czytaniem.

Pozwany mieszka z matką A. L. (1) i ich rodziną. Sam robi zakupy i załatwia drobne sprawy, w załatwieniu formalności, w tym wypełnianiu dokumentów pomaga mu mama. Utrzymuje się z renty socjalnej, świadczenia 500+ dla osób dorosłych, zasiłku pielęgnacyjnego oraz wynagrodzenia z Zakładu aktywności zawodowej w Dobrej, do którego uczęszcza od 4 lat.

W 2016 roku D. L. mieszkał z matką A. L. (1), konkubentem matki L. K., siostrami P. L., A. L. (2), L. L., M. L. (1), M. L. (2), M. K., chłopakiem L. L., bratem K. L.. Do mieszkania przychodził też A. K., który był bratem M. K. i synem konkubenta matki L. K..

D. L. zawarł jedną umowę pożyczki z firmą (...), co zrobił na prośbę matki, a pożyczka ta jest spłacana. Umowa ta została zawarta w domu pozwanego. D. L. ma dwa rachunki bankowe – w Banku (...) w związku z uczestnictwem

w warsztatach terapeutycznych i w Banku (...) w związku z zatrudnieniem w zakładzie aktywności zawodowej w Dobrej. D. L. nigdy nie miał założonego rachunku w (...) Bank S.A. Pozwany dwa razy zgubił dowód osobisty. Podczas uczestnictwa w warsztatach terapeutycznych zostawiał dowód osobisty w domu.

D. L. zawsze oddawał mamie pieniądze, ewentualnie mówił jej co i gdzie kupuje. Nie było sytuacji, by D. L. miał nadmiar gotówki. D. L. nie mieszkał przy ulicy (...) w S..

Dowód :

- zaświadczenie lekarskie, k. 48,

- orzeczenie, k. 49,

- karta informacyjna, k. 74,

- zeznania A. L. (1), k. 181-182;

- przesłuchanie D. L., k. 182-183.

- zawiadomienie, k. 4 (akta prokuratora, tom pierwszy).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotowe roszczenie powód wywodził z umowy pożyczki o numerze (...) z dnia 7 listopada 2016 r., zawartej pomiędzy pozwanym, a pożyczkodawcą, a także z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 26 stycznia 2017 r. zawartej pomiędzy pierwotnym wierzycielem – pożyczkodawcą, a nabywcą wierzytelności – powodem w niniejszej sprawie.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowiły: przepisy art. 3 ust 1 i 2 pkt 1 Ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2016.1528 j.t.), art. 720 k.c. oraz 509 § 1 k.c. Zgodnie z art. 3 ust 1 i 2 pkt 1 Ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki. Natomiast art. 720 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Podstawowym obowiązkiem pożyczkodawcy jest wydanie drugiej stronie przedmiotu pożyczki, natomiast obowiązkiem pożyczkobiorcy jest zwrot przedmiotu pożyczki w umówionym terminie. Art. 509 § 1 k.c. stanowi zaś, że wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

Zdaniem Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, aby pomiędzy pozwanym, a poprzednikiem prawnym powoda doszło do zawarcia umowy pożyczki, z której powód wywodził swoje roszczenie.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przy czym na podstawie art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. Mając powyższe na uwadze stwierdzić należało, że to na stronie powodowej spoczywał obowiązek wykazania, że jego poprzednik prawny zawarł z pozwanym umowę pożyczki, z której powód wywodził swoje roszczenia oraz że kwota pożyczki została przeniesiona na pożyczkobiorcę. W dalszej kolejności powód zobowiązany był wykazać, że skutecznie nabył dochodzoną pozwem wierzytelność. Na pozwanym natomiast ciążył obowiązek wykazania, że zwróciła pożyczkodawcy kwotę pożyczki. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności

sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, wynikającym z przywołanych przepisów, powód jest zobowiązany do wykazania wszystkich okoliczności uzasadniających jego roszczenie tak co do zasady jak i wysokości. Pozwany zaś, który odmawia uczynienia zadość żądaniu powoda, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (vide wyrok Sądu Najwyższego z 3 października 1969 r., II PR 313/69, Legalis 14124 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, Legalis 23098). Art. 6 k.c. rozumiany być musi również w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, Legalis 161055 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CSK 293/07, Legalis 162518). W niniejszej sprawie ciężar dowodu aktualizował się w pierwszej kolejności po stronie powodowej, która przede wszystkim zobowiązana była wykazać fakt zawarcia przez pozwanego umowy pożyczki, a następnie jej dokładną treść, w tym wysokość pożyczki i odsetek, ewentualnie innych opłat a także, że pożyczkodawca przekazał kwotę pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy.

W ocenie Sądu powód nie wykazał zawarcia przez pozwanego z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. umów, z których wywodził on swoje roszczenie, tj. umowy ramowej i zawartej na jej podstawie umowy pożyczki z dnia 17 listopada 2016 roku. Przy czym istotne znaczenie na gruncie niniejszego postępowania miało stanowisko pozwanego, który konsekwentnie negował fakt zawarcia przedmiotowej umowy i powoływał się na okoliczności, które przemawiały za zasadnością jego twierdzeń w tym zakresie. Podkreślenia przy tym wymagało, że stanowisko pozwanego nie sprowadzało się jedynie do negowania faktów i formułowania zaprzeczeń, ale strona pozwana sama podnosiła określone okoliczności faktycznego i składała wnioski dowodowe.

Zgodnie z art. 60 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli). Zgodnie zaś z art. 61 § 1 i § 2 oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej (§1). Oświadczenie woli wyrażone w postaci elektronicznej jest złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią (§2). Artykuł 60 k.c. wyraża zasadę swobody formy, wedle której wola osoby skierowana na wywołanie zamierzonego skutku prawnego związanego z dokonywaną czynnością prawną, może być uzewnętrzniona w każdy dowolny sposób, ujawniający ją tak, że staje się dostatecznie zrozumiała dla adresata. W konsekwencji ujawnienie woli osoby dokonującej czynności prawnej może nastąpić także w sposób dorozumiany, przez jakiekolwiek zachowanie się, uzewnętrzniające tę wolę w sposób obiektywnie zrozumiały, które wyraża wolę wywołania skutków prawnych, objętych treścią czynności prawnej. Złożenie oświadczenia może być zarówno jednostkową czynnością, jak i całym procesem zachowań podmiotu składającego to oświadczenie, o ile w oparciu o całokształt okoliczności można podmiotowi składającemu oświadczenie przypisać zamiar wywołania określonych skutków prawnych, czyli gdy zachowanie to niesie za sobą określony komunikat mający wywołać skutki prawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2017 r., sygn. akt IV CSK 179/16, Legalis 1587604). Aby jednak mówić, że doszło do czynności prawnej polegającej na zawarciu umowy konieczne jest w pierwszej kolejności ustalenie, że doszło do złożenia dwóch zgodnych oświadczeń woli przez konkretne podmiot, a następnie, że oświadczenia te były skuteczne. O fakcie złożenia oświadczenia woli decydują w szczególności okoliczności, czy składający oświadczenie w ogóle wyraził swoją wolę – w zasadzie w dowolnej formie, o ile forma ta w wystarczający sposób wolę tę ujawniła oraz czy oświadczenie to doszło do adresata w rozumieniu art. 61 § 2 k.c. Natomiast o skuteczności złożonego oświadczenia decydują w szczególności takie okoliczności, jak zdolność do czynności prawnych, forma czy należyte umocowanie.

W ocenie Sądu materiał dowodowy sprawy nie dawał podstaw do przyjęcia, aby to pozwany D. L. złożył oświadczenie woli, skutkujące zaciągnięciem przez niego jakichkolwiek zobowiązań wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.. Pomijając w tym miejscu walor dowodowy przedłożonych dowodów, które

miałyby świadczyć o złożeniu oświadczenia woli przez pożyczkobiorcę, niebagatelne znaczenie okazały się mieć na tle okoliczności niniejszej sprawy dowody zawnioskowane przez stronę pozwaną.

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wykazał, że pozwany padł ofiarą oszustw popełnionych na jego szkodę przez osobę posługującą się jego danymi osobowymi. Pozwany o popełnionych przestępstwach zawiadamiał organy ścigania. Tak też było w przypadku przedmiotowej umowy. Dokumenty znajdującej się w aktach postępowania karnego korespondowały z treścią zeznań złożonych przez A. L. (1) w charakterze świadka oraz z treścią dowodu z przesłuchania pozwanego. Na ich podstawie ustalono, iż w istocie D. L. utracił dowód osobisty, co miało miejsce w 2016 roku, a co zostało potwierdzone złożeniem przez niego wniosku o wydanie nowego dowodu osobistego z uwagi na jego utratę. Nadto nie tylko w stosunku do wierzytelności, której dotyczy niniejszej postępowanie, ale także w zakresie dotyczącym innych pożyczek pozwany złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. W toku postępowania karnego potwierdziły się okoliczności, na które powoływał się D. L. w toku postępowania, a to fakt, że nie był on stroną zawieranych z pożyczkodawcami umów. Wydana na potrzeby postępowania karnego opinia biegłego grafologa wykazała bowiem, że podpis jaki widniał pod jedną z umów pożyczek nie został nakreślony przez pozwanego, a przez inną osobę. Z przyczyn oczywistych, a to z uwagi na formę – elektroniczną, w jakiej miała zostać zawarta umowa pożyczki z (...) sp. z o.o. dowód taki nie mógł być przeprowadzony na gruncie niniejszego postępowania. Zaznaczenia wymagało, że umowa na kanwie której wypowiadał się biegły miała zostać zawarta w lutym 2017 roku, tak więc w czasie zbliżonym, kiedy to pozwany miał zawrzeć pożyczkę, której dotyczyło niniejsze postępowanie. Powyższe pozostawało zbieżne także z czasem kiedy pozwany utracił dowód osobisty. W/w okoliczności spinały się w logiczną całość i znajdowały potwierdzenie zarówno w dowodach z dokumentów, jak i w dowodzie zeznań świadka i przesłuchaniu pozwanego. Pozwany wskazał ponadto, że nie mieszkał pod adresem przy ulicy (...) w S., zaś adres poczty elektronicznej (...) oraz rachunek bankowy na który została przelana kwota pożyczki nie należały do niego. Sąd nie miał przy tym żadnych podstaw, aby odmówić zarówno zeznaniom świadka, jak i pozwanego waloru wiarygodności, tym bardziej, że relacje ich pozostawały zbieżne z pozostałymi zgromadzonymi w sprawie dowodami. Nie bez znaczenia pozostawały też bezpośrednie spostrzeżenia jakie Sąd mógł poczynić w trakcie rozprawy, podczas przesłuchania w/w osób.

D. L. w dniu 1 lipca 2019 roku złożył zawiadomienie o popełnieniu na jego szkodę przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w sprawie posłużenia się jego danymi za pośrednictwem Internetu, a następnie zawarcia umowy pożyczki nr (...) z dnia 17 listopada 2016 roku i wprowadzenia (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w błąd co do danych osobowych pożyczkobiorcy oraz zamiaru spłacenia pożyczki. Dochodzenie w tej sprawie było prowadzone pod sygnaturą PR 1 Ds. (...).2020.

Co prawda, postanowieniem Prokuratury Rejonowej S. – N. w S. z dnia 30 grudnia 2020 roku dochodzenie zostało umorzone wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa, jednak należy zauważyć, iż nieistotnym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było ustalenie odpowiedzialności osoby trzeciej za zaciągnięte zobowiązanie przez organy ścigania. Bez znaczenia jest tu bowiem odpowiedzialność osoby trzeciej za przestępstwo oszustwa. Istotnym było, a co nie wymaga nawet zakończenia postępowania karnego, czy pozwany zaciągnął zobowiązanie z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki i czy poprzednik prawny powoda przeniósł na własność pozwanego pieniądze w kwocie 500 złotych, co rodziłoby obowiązek ich zwrotu.

W ramach niniejszego postępowania, na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd ustalił, że przy zawieraniu przedmiotowej umowy, w sposób nieuprawniony posłużono się danymi pozwanego i wpisano je, jako dane pożyczkobiorcy, przy czym to nie pozwany był stroną umowy. Stanowisko pozwanego znajduje potwierdzenie w zgłoszonym przez niego zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa, jak również w fakcie, że prokuratura umorzyła postępowanie ze względu na niewykrycie sprawcy przestępstwa. W tym miejscu trzeba zauważyć, iż – co do zasady – umorzenie postępowania ze względu na niewykrycie sprawcy możliwe jest wyłącznie w przypadku stwierdzenia wszystkich elementów struktury przestępstwa i niewątpliwym stwierdzeniu, że do zdarzenia w ogóle doszło (M. G., Funkcjonowanie art. 17 § 1 punkty 1–4 oraz art. 322 k.p.k. w praktyce prokuratorskiej, Prokuratura i Prawo, numer 3 z 2016 roku). Istotne zatem jest to, że pozwany D. L. nie zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. umowy pożyczki. Co istotne, jak wskazał pozwany, gdy uczęszczał na warsztaty z terapii zajęciowej, zostawiał

dowód osobisty w mieszkaniu, w którym przebywały inne osoby, a jednej z nich Prokuratura przedstawiła zarzuty w sprawie wyłudzenia innego kredytu. Ponadto, dwukrotnie zdarzyły się sytuacje, że dowód osobisty pozwanemu ginął.

W ocenie Sądu całokształt okoliczności spawy wskazuje, iż osoba trzecia podszyła się pod pozwanego, celem zawarcia na odległość umowy i zaciągnięcia zobowiązania finansowego. Powyższe ustalenia jednoznacznie wskazują, że to nie pozwany zawarł z poprzednikiem prawnym powoda umowę pożyczki nr (...) z dnia 17 listopada 2016 roku.

W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała także swojej legitymacji czynnej do wytoczenia powództwa, którą wywodziła z zawartej z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowy przelewu wierzytelności nr (...) .

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W myśl § 2 wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Powód nie wykazał, iż nabył wierzytelność dochodzoną pozwem przeciwko pozwanemu D. L.. Powód dochodząc w procesie spełnienia świadczenia jest obowiązany wykazać, iż takie roszczenie mu przysługuje. Jak wynika z umowy przelewu wierzytelności z dnia 26 stycznia 2017 roku Nr 1P/ (...), przedmiotem cesji były wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w Załączniku nr 1 (§ 1 umowy), podczas gdy powód w ogóle tego załącznika nie przedłożył. Zauważyć trzeba, że w § 2 ust. 1 umowy cesji, wyraźnie wskazano, iż przedmiotem umowy są (...), zaś zgodnie z § 1 ust. 1 umowy, (...) są wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w Załączniku Nr 1. Powód przedłożył jedynie wydruk zatytułowany „Dostarczane wierzytelności wyszczególnione w załączniku 1 Nr 1P/ (...)", jednak nie sposób go powiązać z wierzytelnością dochodzoną niniejszym pozwem. Zgodnie z tytułem tego dokumentu nie sposób utożsamiać go ze wskazanym w umowie (...) nr (...). W treści tego dokumentu nie sposób także doszukać się danych pożyczkobiorców. Jest to w rzeczywistości zbiór różnych liczb, kwot, dat i godzin, przy czym brak wyjaśnienia jak należy rozumieć poszczególne pozycje tego zestawienia. Podkreślenia wymaga, że nawet jeżeli powiązać numer „ (...)" wskazany w treści rzeczonego wydruku z numerem pożyczki na który powołuje się powód w treści pozwu, to wskazać trzeba, że nie wszystkie dane pokrywały się ze sobą, mianowicie w treści uzasadnienia pozwu powód wskazuje, że kwota 137,00 złotych stanowiła prowizję za udzielenie pożyczki i faktycznie „137,00" znajduje się w treści rzeczonego wydruku, jednak już w treści załączonego wydruku umowy pożyczki nr (...) z dnia 17 listopada 2016 roku (k. 24) prowizja została określona na kwotę 0,00 zł.

Należy mieć na względzie, że powód zawodowo trudni się obrotem wierzytelnościami i dochodzeniem roszczeń z tego tytułu, a przy tym reprezentowany był przez profesjonalnego pełnomocnika. Wymagać należy od niego zatem szczególnej staranności, gdy chodzi o wskazywanie dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi skutki prawne.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo o czym orzekł w punkcie I. wyroku.

Orzeczenie o kosztach oparto na przepisie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. powód, jako przegrywający sprawę, powinien zwrócić pozwanemu koszty, niezbędne do celowej obrony, w skład których wchodzą: wynagrodzenie pełnomocnika, będącego radcą prawnym, w stawce minimalnej, czyli 270 złotych (§ 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

Sygn. akt III C 1562/20

S., dnia 28 czerwca 2021 roku

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;

2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.